

Inrichtingsplan
voormalig bedrijfsterrein
Straalbedrijf Cuijpers en omgeving

Colofon

Titel Rapport: Inrichtingsplan voormalig bedrijfsterrein Straalbedrijf Cuijpers en omgeving

Status: Definitief

In opdracht van
Ark Natuurontwikkeling
Molenveld 43
6523 RJ Nijmegen

Contactpersoon opdrachtgever: dhr. G. van den Oetelaar

Opgesteld door:

OmniVerde BV.
Houtstraat 137
6102 BH Echt
info@omniverde.nl

S. van der Linden	+31 (0)6- 54 94 60 65
P.Puts	+31 (0)6- 54 94 60 66

Samenstelling projectteam

P.Puts
S. van der Linden

Versie rapport: V.3

Rapport vrijgegeven door
S. van der Linden

Datum:
24-10-2017

Plaats:
Echt, Limburg

Inhoudsopgave

1	Algemeen.....	4
2	Beleidskader	5
3	Inrichting	7
3.1	Landschapsbelevingsheuvel	7
3.2	Reliëf en overgangszone Tungelroysebeek	7
3.3	Bos	8
3.4	Struwelen	8
3.5	Kruidenrijk grasland.....	9
3.6	Recreatieve voorzieningen	9
3.7	Ontsluiting	9
4	Bronnen	10
5	Inrichtingsplan	11

1 Algemeen

Ark Natuurontwikkeling heeft het voormalige bedrijfsterrein van het Straalbedrijf Cuijpers verworven. Deze verwerving draagt bij aan de doelstelling die Ark voor ogen heeft binnen het gebied Kempen~Broek. Namelijk de realisatie van robuuste natuur, waarbij de natuurbeleving een essentieel onderdeel uitmaakt van haar doelstelling. Door de het uitruilen van het straalbedrijf naar het industriegebied ontstaat de ruimte om het voormalige bedrijfsterrein om te vormen. Het terrein leent zich vanwege de ligging uitermate goed voor de ontwikkeling van een belevingsheuvel waarbij passanten en recreanten vanaf een hoogte kunnen genieten van de natuur. Het contrast tussen stedelijk en landelijk gebied wordt waarneembaar. De rust van de robuuste natuur kan zo optimaal bekeken en beleefd worden!

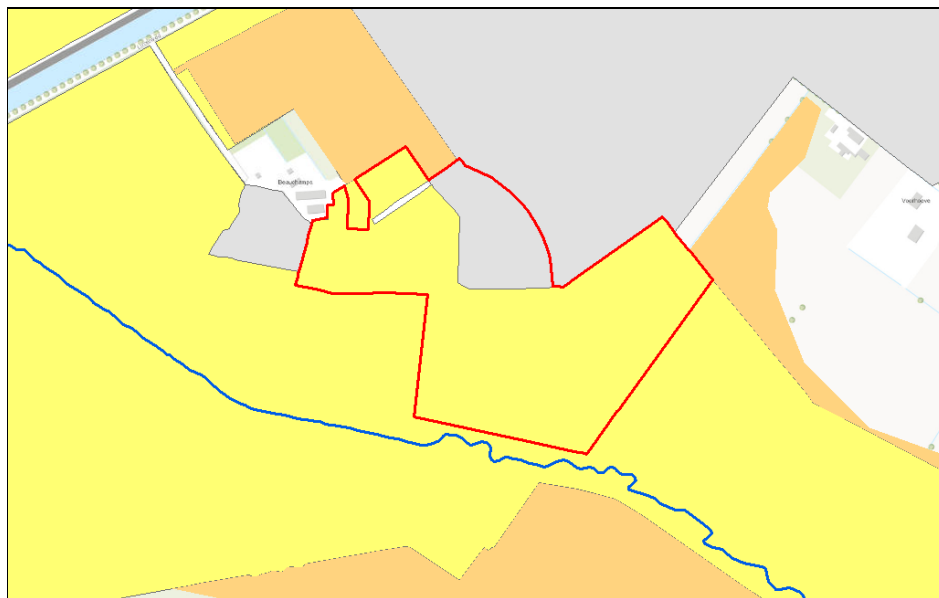
Het gebied van ongeveer 15 ha groot wordt als een natuur ingericht. Een belevingsheuvel op de voormalige bedrijfslocatie als uitkijkmogelijkheid over het natuurgebied moet de beleving van de robuuste natuur intens maken. Daarnaast krijgt het gebied ook een functie voor extensieve vormen van recreatie zoals struinen door de natuur. Tegen het voormalige bedrijfsterrein aan is door derden een fietspad voorzien. De toegangspaden van de belevingsheuvel worden hierop aangesloten. Het gebied wordt niet toegankelijk gemaakt voor gemotoriseerd (dagelijks)verkeer. Dit inrichtingsvoorstel beschrijft de voorziene inrichting van het plangebied.

De belevingsheuvel wordt gerealiseerd met grond die vrijkomt uit de nabijgelegen natuurontwikkelingsprojecten Q-percelen en Kwaoj Gaat. De belevingsheuvel wordt landschappelijk ingekleed door de belevingsheuvel met zachte glooiende taludlijnen in te richten en het aanbrengen van inheemse bos- en struweelbeplanting.

2 Beleidskader

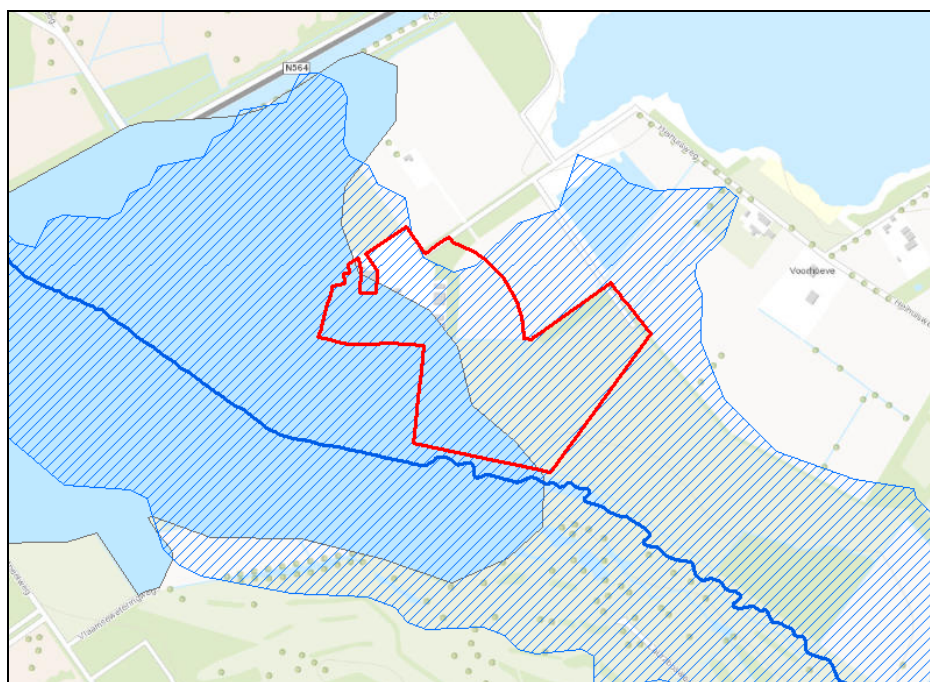
Het plangebied is opgenomen in het provinciale natuur- en waterbeleid zoals opgenomen in het POL 2014.

De onderstaande figuur geeft aan dat het plangebied grotendeels is aangeduid als goudgroene natuurzone. Een klein deel is aangeduid als zilvergroeene natuurzone.

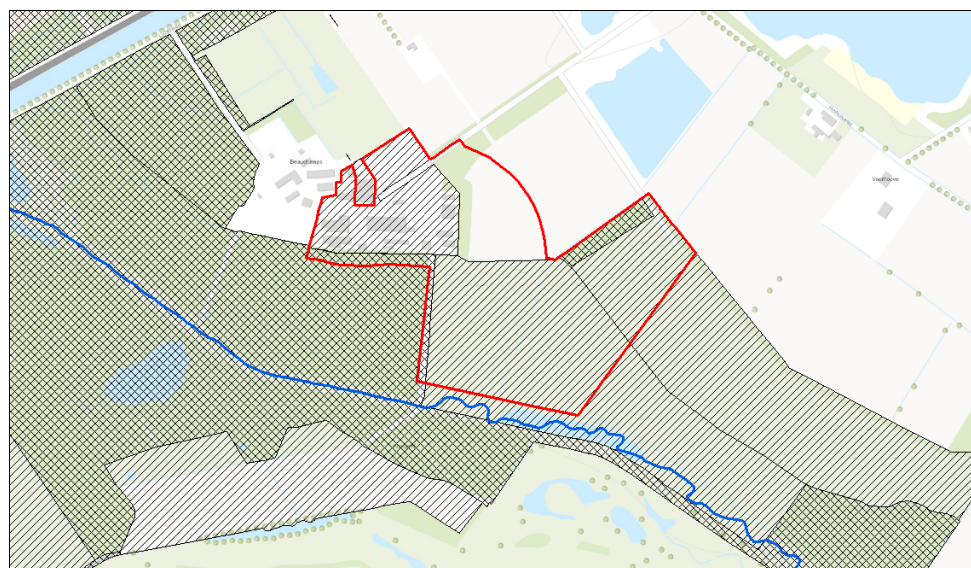
Figuur 1: Natuurzones (geel=goudgroen, grijs=zilvergroen, bruin=bronsgroen)

Figuur 2 geeft weer dat vrijwel het gehele plangebied in het POL 2014 is aangeduid als beekdalzone. Het zuid-westelijk deel maakt onderdeel uit van de Natte natuurparel. Net buiten het plangebied stroomt de Tengelroyse beek die de functie Natuurbeek heeft.

Figuur 2: Water (lichtblauw= Natte natuurparel, Blauw gearceerd= beekdal, donkerblauw= natuurbeek)

In het provinciale Natuurbeheerplan is het plangebied gedeeltelijk begrensd als Nieuwe Natuur (deelgebied MLW 2.12C en MLW 2.06C). Kleine delen (bestaand bos) zijn aangeduid als bestaande Natuur. Zie de onderstaande figuur.

Figuur 3: Natuurbeheerplan (geblokt gearceerd= bestaand natuur en bos, gestreept gearceerd= nieuwe natuur)

In de deelgebieden worden de onderstaande natuurdoeltypen nagestreefd.

Deelgebied	Natuurdoeltype	NDT code	SNL beheertype	SNL Omschrijving
MLW 2.12 C	Berkenbroekbos	A 1.8	N14.02	Hoog- en laagveenbos
MLW 2.12 C	Berken-zomereikenbos	A 1.5	N15.02	Dennen-, eiken en beukenbos
MLW 2.12 C	Gagelstruweel	A 2.3	N06.04	Vochtige heide
MLW 2.12 C	Heischraalgrasland	A 5.7.1	N11.01	Droog schraalland
MLW 2.12 C	Klein zeggengrasland	A5.7.1	N10.01	Nat schraalland
MLW 2.12 C	Klein zeggenmoeras	A 6.1	N05.01	Moeras
MLW 2.12 C	Laaglandbeek	A 8.3	N03.01	Beek en bron
MLW 2.12 C	Vochtig kruidenrijk grasland	A5.10	N12.02	Kruiden- en faunairijk grasland
MLW 2.06C	Berkenbroekbos	A 1.8	N14.02	Hoog- en laagveenbos
MLW 2.06C	Droog kruidenrijk grasland	A5.11	N12.02	Kruiden- en faunairijk grasland
MLW 2.06C	Gagelstruweel	A 2.3	N06.04	Vochtige heide
MLW 2.06C	Klein zeggengrasland	A5.7.1	N10.01	Nat schraalland
MLW 2.06C	Wilgenstruweel	A2.4	N14.01	Rivier- en beekbegeleidend bos

Op basis van uitgevoerd onderzoek is gebleken dat de bodem in het plangebied op dit moment te voedselrijk is om zonder grootschalig afplaggen van de fosfaatrijke bodem op korte termijn de natuurdoeltypen te realiseren die afhankelijk zijn van voedselarme omstandigheden.

Gezien deze uitgangssituatie wordt in dit inrichtingsplan uitgegaan van het creëren van een divers en structuurrijk natuurgebied, met een hoog aandeel aan grazige en bloemrijke vegetaties gecombineerd met struwelen. De beleavingsheuvel zal bestaan uit een kruidenrijk grasland met afwisseling van struwelen. Tegen het bestaande bos en als afscherming van het terrein Beauchamps zal een bosrand worden ontwikkeld.

3 Inrichting

De voormalige bedrijfsterrein biedt een unieke kans om het plangebied om te vormen naar een gevarieerd en spannend terrein dat vanwege de ligging een grote meerwaarde kan hebben voor de biodiversiteit enerzijds en de landschappelijke beleving van de omgeving anderzijds.

Het plangebied ligt tussen bestaande natuurgebieden zoals de Kruispeel en het dal van de Tungelroyse beek enerzijds en de zandwinningslocatie van CZW anderzijds. De zandwinningslocatie wordt op termijn als natuurlijk ingericht met een recreatiefunctie.

Daarnaast vormt het gebied een belangrijke verbindende schakel tussen deze gebieden die op hun beurt weer onderdeel uitmaken van een groter netwerk van natuur- en bosgebieden.

Verder ligt het plangebied aan een fietsroute. Hier ligt een unieke kans om een recreatieve landmark te creëren, waarbij het omringende landschap in al zijn facetten beleefd kan worden. Dit kan door een landschapsbelevingsheuvel aan te leggen die vrij toegankelijk is en die tevens fungeert als rust- en uitkijkpunt voor de recreanten. Vanuit dit uitkijkpunt heeft men zicht op de wijde omgeving en ziet men o.a. het gevarieerde agrarische landschap, de uitgestrekte natuurgebieden, de industriële bedrijvigheid en o.a. de stad Weert. Door hier een belevingsheuvel te ontwikkelen wordt het (eco)toerisme in het gebied Kempen~Broek verder gestimuleerd.

3.1 Landschapsbelevingsheuvel

Binnen Kempen~Broek worden natuurontwikkelingsprojecten Kwaoj Gaat en Q-percelen gerealiseerd waarbij 110.000m³ grond vrijkomt.

De grond van deze natuurontwikkelingsprojecten wordt gebruikt om de landschapsbelevingsheuvel aan te leggen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat de heuvel zo natuurlijk mogelijk wordt aangelegd met flauwe en glooiende taluds. Ook wordt de vorm asymmetrisch. De oppervlakte waarop de landschapsbelevingsheuvel wordt aangelegd is ongeveer 4.30 ha.

De heuvel krijgt een hoogte van ca. 10 m. Op het uitkijplateau boven op de heuvel zal een uitkijktoren worden geplaatst. Vanaf de toren kan men over de bomen heen kijken. Het uitkijkpunt wordt zodanig gepositioneerd dat de omwonenden op landgoed Beauchamps hier geen hinder van ondervinden. Nadere inrichtingsmaatregelen om inkijk te voorkomen zullen in overleg worden bepaald. Aanvullend wordt aan de rand van de belevingsheuvel, tegen Beauchamps een bosstrook voorzien als landschappelijke afscherming ter voorkoming van inkijk op privé-eigendom. Ook de voormalige bedrijfsloods wordt landschappelijk ingepast. Om eventueel afstromend water op te kunnen vangen wordt een ondiepe sloot aangebracht.

De heuvel wordt verder voorzien van recreatieve voorzieningen zoals bankjes, picknick plekken en informatieborden.

Enkele halfverharde paden met een breedte van ongeveer 1 m leiden naar de uitkijktoren. In de landschapsbelevingsheuvel wordt ook een vleermuizenverblijf geïntegreerd.

De landschapsbelevingsheuvel bestaat hoofdzakelijk uit een grazige en kruidenrijke vegetatie. Op enkele plekken wordt er laagblijvend struweel aangeplant voor de landschappelijke en ecologische variatie. Voorkomen moet worden dat de heuvel dichtgroeit met hoog opgaande beplanting/bos die de beleving en het uitzicht beperkt.

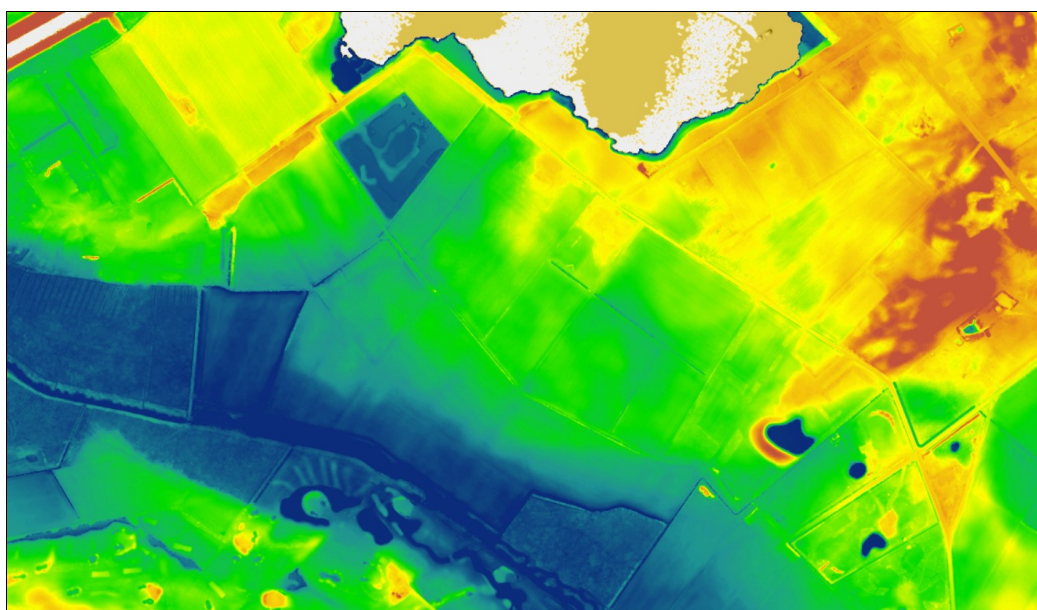
3.2 Reliëf en overgangszone Tungelroysebeek

Binnen het plangebied zal met de vrijkomende grond, afkomstig van deze ontwikkelen natuurterreinen gebruikt worden om het reliëf in het terrein te herstellen. Hiertoe wordt de AHN als basis gebruikt. Ca. 35.000 m³ is nodig voor het herstellen van het reliëf. Bij de afwerking ervan wordt er reliëf aangebracht in de vorm van zacht glooiende, lage opduikingen met een maximale hoogte van 0,5 tot 1,00 m boven het huidige maaiveld, die deels aansluiten bij bestaande verhogingen in het landschap. Hierdoor ontstaat er meer variatie in het landschap. Verder wordt er ook reliëf aangebracht om een natuurlijke aansluiting te maken naar de landschapsbelevingsheuvel. Verwacht wordt dat er over een oppervlakte van ongeveer 3,2 ha reliëf wordt aangebracht.

Eventueel worden maaiveldverlagingen toegepast op de lagere delen in het terrein en voorzien van geleidelijke overgangen naar het omringende maaiveld, waardoor er depressies in het terrein achterblijven die mogelijk (tijdelijk) waterhoudend zijn. Ook hier geldt dat er hierdoor meer variatie in het terrein zal ontstaan.

De overgangszone langs de Tungelroyse beek zal zich ontwikkelen tot een moeraszone. Dit gedeelte van het terrein wordt niet vergraven. Door opheffen van de afwatering zal dit terrein verder vernatten.

De onderstaande figuur geeft de hoogteverschillen in het terrein weer.

Figuur 4: Hoogteverschillen (AHN)

3.3 Bos

Er wordt ontwikkeling van een bosstrook nagestreefd langs het landgoed Beauchamps in verband met de privacy van de omwonenden. De voormalige bedrijfsloods wordt landschappelijk ingepast. Bij de aanleg van de bosstroken worden er glooiende, natuurlijke en geleidende overgangen (mantelzoom) van bos naar het aangrenzende grasland gecreëerd. Langs de Tungelroyse beek wordt beekbegeleidend bos ontwikkeld.

Binnen het plangebied is ca. 3,5 ha bosontwikkeling voorzien. Deze bosontwikkeling kan binnen het zoekgebied “nadere inrichting”, zoekgebied “bos” en de aanduiding “beekbegeleidend bos” worden gerealiseerd.

3.4 Struwelen

Verspreid door het terrein wordt de ontwikkeling van struwelen nagestreefd, die bijdragen aan de ecologische variatie in het plangebied. Afhankelijk van de groeiplek kunnen dit o.a. wilgenstruwelen of doornstruwelen zijn. Ook op de landschapsbelevingsheuvel is struweel ontwikkeling op bepaalde locaties wenselijk om ecologische diversiteit en landschappelijke variantie aan te brengen. Bij het inrichtingsvoorstel is uitgegaan om verspreid door het plangebied een oppervlakte van ongeveer 1 ha struweel te ontwikkelen.

3.5 Kruidenrijk grasland

Het grootste gedeelte van het plangebied wordt ontwikkeld tot een kruidenrijk grasland. Ook de locaties waar reliëf is hersteld en vrijwel de gehele landschapsbelevingsheuvel maken hier onderdeel van uit.

Afhankelijk van de locatie kunnen dit droge of vochtige graslandvegetaties zijn. Gestreefd wordt naar een afwisseling van korte en hogere grazige vegetatie met gedurende het groeiseizoen een hoog aandeel aan bloeiende planten. Lokaal mogen zich spontaan losse struiken of struwelen ontwikkelen. Het kruidenrijk grasland heeft een oppervlakte van ongeveer 11 ha.

Voorgesteld wordt om het gebied te beheren door middel van (seizoens)begrazing.

Er kan ervoor gekozen worden om de landschapsbelevingsheuvel uit te rasteren en apart te beheren.

3.6 Recreatieve voorzieningen

Het gebied is bereikbaar via een fietspad dat onderdeel uitmaakt van een fietsroute netwerk.

Recreanten kunnen hun fietsen parkeren net buiten het plangebied en te voet verder verkennen.

Behalve struinpaden zijn er halfverharde paden aanwezig die leiden naar de uitkijktoren boven op de belevingsheuvel.

Er worden bankjes, picknickplekken en enkele informatie borden geplaatst.

3.7 Ontsluiting

Het gebied wordt niet toegankelijk gemaakt voor gemotoriseerd verkeer. Voor regulier beheer is het gebied toegankelijk.

4 Bronnen

Websites/ data:

- ✓ Geo dataportaal Provincie Limburg
- ✓ Topo25
- ✓ ArcGIS online

5 Inrichtingsplan

Inrichting voormalig bedrijfslocatie Straalbedrijf Cuijpers en omgeving

Legenda

- Plangebied
- Uitkijktoren
- Fietspad
- Recreatief pad
- Sloop
- Uitkijkpunt
- Relief
- Zoekgebied nadere inrichting
- Struweel
- Zoekgebied bos
- Belevingheuvel
- Beekbegeleidend bos
- Overgangzone Tungelroyse beek

Project: Inrichting voormalig bedrijfslocatie Cuijpers en omgeving

Opdrachtgever: Ark Natuurontwikkeling

Datum: 24-10-2017

Schaal: 1: 3500

OmniVerde BV
Houtstraat 137
6102 BH Echt

www.omniverde.nl

Referentiebeeld uitkijktoren

